

2024/2374

10.10.2024

EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2024/2374

av den 11 april 2024

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för det gemensamma företaget Sesar 3 för budgetåret 2022

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

- med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för det gemensamma företaget Sesar 3 för budgetåret 2022,
  - med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,
  - med beaktande av yttrandet från utskottet för transport och turism,
  - med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0094/2024), och av följande skäl:
- A. Det gemensamma företaget (*det gemensamma företaget*) för forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet (*Sesar 3*), med säte i Bryssel, bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁽¹⁾. Det gemensamma företaget Sesar 3 ersatte och efterträdde det gemensamma företaget Sesar som bildades i februari 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en period på åtta år⁽²⁾ (*Sesar 1*) och förlängdes i juni 2014 för att kunna fortsätta vara verksamt inom programmet Horisont 2020 för perioden fram till och med den 31 december 2024⁽³⁾.
- B. Det gemensamma företaget är ett offentlig-privat partnerskap för att utveckla en moderniserad europeisk flygledningstjänst (ATM) och för att genom forskning och innovation främja uppnåendet av ett digitalt europeiskt luftrum. Dess grundande medlemmar är unionen, som företräds av kommissionen, Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst (Eurocontrol) och mer än 50 organisationer som representerar luftfartens hela värdekedja, från flygplatser till alla kategorier av användare av luftrummet, leverantörer av flygtrafiktjänster, drönaroperatörer och tillhandahållare av tjänster, tillverkningsindustrin och forskningssamfundet.
- C. För att förbättra transparensen bör det gemensamma företaget i sin årsredovisning lämna relevant information om medlemmarnas bidrag på programnivå. För vart och ett av programmen som det bedriver verksamhet inom bör det gemensamma företaget, för varje medlemskategori och fram till årets slut, lämna all information som är relevant, bland annat om de mål för rättsliga åtaganden som fastställts för respektive program samt volymen av de bidrag som mottagits och de rättsliga åtaganden som gjorts. Det gemensamma företaget bör fortsätta att förbättra transparensen.

Allmänt

1. Europaparlamentet noterar från den konsoliderade årliga verksamhetsrapporten⁽⁴⁾ att programmet för ett digitalt europeiskt luftrum inleddes 2022 med godkännandet av det fleråriga arbetsprogrammet och det första halvårsvisa arbetsprogrammet, och inledandet av de två första ansökningsomgångarna inom ramen för Horisont Europa för 1) förberedande och industriell forskning och 2) snabbspår till innovation och marknadsspridning. Parlamentet noterar att av de 127 projektförslag som mottagits har 48 valts ut, vilket motsvarar en total investering på 350 miljoner EUR.
2. Europaparlamentet gläder sig över det gemensamma företags bidrag till hanteringen av Rysslands olagliga och oerättigade anfallskrig mot Ukraina, eftersom vissa trafikflöden påverkades, vilket gjorde det nödvändigt att anpassa det gemensamma företags flygkontrolltjänst (ATC) och följaktligen ledde till ett ökat behov av flygledare (ATCO).

⁽¹⁾ Rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa och om upphävande av förordningarna (EG) nr 219/2007, (EU) nr 557/2014, (EU) nr 558/2014, (EU) nr 559/2014, (EU) nr 560/2014, (EU) nr 561/2014 och (EU) nr 642/2014 (EUT L 427, 30.11.2021, s. 17).

⁽²⁾ Rådets förordning (EG) nr 219/2007 av den 27 februari 2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (SESAR) (EUT L 64, 2.3.2007, s. 1).

⁽³⁾ Rådets förordning (EU) nr 721/2014 av den 16 juni 2014 om ändring av förordning (EG) nr 219/2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (Sesar) vad gäller förlängningen av det gemensamma företaget till och med 2024 (EUT L 192, 1.7.2014, s. 1).

⁽⁴⁾ <https://www.sesarju.eu/node/4509>.

3. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget under 2022 gjorde framsteg med att slutföra forsknings- och innovationsverksamheten inom Sesar 2020-programmet, samtidigt som det nya gemensamma företaget Sesar 3 blev fullt fungerande och forsknings- och innovationsprogrammet för det digitala europeiska luftrummet kunde tas i drift.
4. Europaparlamentet noterar vidare att den verksamhet som utvecklas är ett viktigt bidrag till kommissionens strategiska prioriteringar och initiativ, nämligen det gemensamma europeiska luftrummet, den europeiska gröna given och ett Europa rustat för den digitala tidsåldern.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

5. Europaparlamentet gläder sig över Sesars bidrag till hanteringen av Rysslands olagliga och oerättigade anfallskrig mot Ukraina, eftersom vissa trafikflöden påverkades, vilket gjorde det nödvändigt att anpassa det gemensamma företags flygkontrolltjänster och därmed ledde till ett ökat behov av flygledare.
6. Europaparlamentet noterar att den tillgängliga budgeten ^(⁵) för 2022 uppgick till 146,9 miljoner EUR i betalningsbemyndiganden (69,9 miljoner EUR 2021) och 158,8 miljoner EUR i åtagandebemyndiganden (34,8 miljoner EUR 2021).
7. Europaparlamentet konstaterar att förändringarna i det gemensamma företags budget till stor del hänger samman med genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogrammen. Parlamentet noterar att det gemensamma företaget under 2022 påbörjade genomförandet av Horisont Europa-programmet, och att budgeten för 2022 därför omfattar åtagandebudgeten för de första Horisont Europa-ansökningsomgångarna som planeras för 2022.
8. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företags styrelse antog budgeten för 2022 i december 2021 och att man genom detta beslut godkände vissa övergångselement avseende det årliga arbetsprogrammet, budgeten, tjänsteförteckningen och upphandlingsplanen för det gemensamma företaget för 2021 och 2022. Parlamentet noterar att budgeten för 2022 ändrades två gånger i oktober 2022 och en tredje gång i december 2022 ^(⁶).
9. Europaparlamentet noterar utifrån revisionsrättens rapport att de bidragsbelopp som redovisats per medlemskategori (unionen, privata medlemmar och Eurocontrol) i det gemensamma företags årsredovisning för 2022 skiljer sig väsentligt åt. Parlamentet konstaterar att detta beror på att kontantbidrag från unionen valideras och redovisas när de betalas ut till det gemensamma företaget i början av projektets genomförande, medan medlemmarnas naturabidrag redovisas först efter det att de kostnader som uppkommit och deklarerats för projektgenomförandet har validerats.
10. Europaparlamentet noterar att skillnaden mellan det redovisade beloppet för kontantbidrag, å ena sidan, och naturabidragen, å andra sidan, bör åtgärdas genom att information lämnas om medlemmarnas rättsliga åtaganden vid årets slut när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt.
11. Europaparlamentet noterar när det gäller genomförandet av Horisont 2020 att det gemensamma företaget i slutet av 2022 hade gjort fulla åtaganden för det maximala operativa EU-bidraget på 555,8 miljoner EUR för undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt inom programmet och att det återstår cirka 65,7 miljoner EUR (eller 11,8 %) att betala ut under de kommande åren för projekt och kontrakt som ännu inte har slutförts. Parlamentet noterar dessutom att de privata medlemmarna hade gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla hela sitt naturabidragsbelopp på 280 miljoner EUR som fastställts som mål i avtalet med industrimedlemmarna och att industrimedlemmarna av detta belopp rapporterade 278,5 miljoner EUR (eller 99,5 %) i slutet av 2022. Parlamentet noterar dessutom att Eurocontrol hade gjort fulla åtaganden för det mål på 467 miljoner EUR i operativa bidrag som fastställs i det bilaterala avtalet. Av detta belopp rapporterade företaget 313,6 miljoner EUR (eller 67 % av målet) i slutet av 2022.
12. Europaparlamentet konstaterar att det gemensamma företaget inte fick några nya operativa åtagandebemyndiganden för Horisont 2020-verksamhet eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2020. Parlamentet noterar att det gemensamma företags genomförandegrad för sin driftsbudget för 2022 var betydligt lägre än under tidigare år (54 % 2022–93 % 2021), på grund av de stigande kostnaderna och leveransproblem som stödmottagarna drabbades av till följd av covid-19-krisen och anfallskriget mot Ukraina. Parlamentet noterar att löptiden för de flesta Horisont 2020-projekt därför behövde förlängas och slutbetalningarna skjutas upp till 2023.

^(⁵) Vilket inkluderar outnyttjade anslag från tidigare år som togs upp på nytt i budgeten för 2022, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

^(⁶) Konsoliderad årlig verksamhetsrapport (s. 59).

13. Europaparlamentet noterar att anslagen för Horisont Europa för 2022 genomfördes fullt ut för de två första ansökningsomgångarna som inleddes i april 2022. Parlamentet noterar att kommissionen lämnade ett kontantbidrag på 83,5 miljoner EUR för genomförandet av dessa projekt under 2022. Parlamentet konstaterar dock att eftersom utvärderingsfasen inte hade slutförts i slutet av året kunde kontantbidragen först användas under första halvåret 2023, när bidragsöverenskommelserna undertecknas, och de därmed sammanhängande förhandsutbetalningarna kan göras.
14. Europaparlamentet gläder sig över att det gemensamma företaget fortsatte att förvalta 71 projekt inom förberedande forskning, industriell forskning och valideringsforskning, med 300 olika stödmottagare, varav nästan 20 % är små och medelstora företag, 17 % är högre utbildningsanstalter och 9 % är forskningsorganisationer. Parlamentet påminner om att det gemensamma företaget skapar nya möjligheter för små och medelstora företag.
15. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget under 2022 fortsatte att stärka sitt partnerskap med Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet (Easa) i syfte att främja samarbetet med Easa som en del av serviceni-våavtalet och ge Easa i uppdrag att tillhandahålla tjänster inom området flygledningstjänster eller flygtrafiktjänster, däribland genomförandet av det gemensamma europeiska luftrummet. Parlamentet betonar vikten av att ytterligare utveckla det gemensamma europeiska luftrummet.
16. Europaparlamentet noterar överskottet för 2022 på 107,2 miljoner EUR, vilket förklaras med det sena antagandet av den gemensamma grundläggande rättsakten.
17. Europaparlamentet betonar et gemensamma företags betydelse för att förverkliga det digitala europeiska luftrummet, vilket resulterade i 48 utvalda projekt, däribland lanseringen av fem demonstratorer för det digitala luftrummet (Digital Sky Demonstrators), med en total investering på 350 miljoner EUR. Parlamentet välkomnar den nära dialogen sedan 2011 mellan det gemensamma företaget och Europeiska försvarsbyrån (EDA) om militära frågor och bidragen till programmet för ett digitalt europeiskt luftrum. Parlamentet konstaterar att EDA nu fungerar som den viktigaste förbindelselänken mellan programmet för ett digitalt europeiskt luftrum, å ena sidan, och den militära luftfarten och flygledningstjänsten, å andra sidan, och ansvarar för samordningen av militära synpunkter när det gäller det gemensamma europeiska luftrummet och Sesar.

Förvaltnings- och kontrollsystem

18. Europaparlamentet noterar att när det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa utförde den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation efterhandsrevisionerna. Parlamentet konstaterar att det gemensamma företaget när det gäller kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade en representativ felnivå på 2,4 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,8 % ⁽⁷⁾. Parlamentet noterar när det gäller Horisont Europa-programmet att efterhandsrevisioner ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.
19. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten för att bedöma det gemensamma företags kontroller av driftsbetalningar granskade slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2022 inom Horisont 2020 hos slutmottagarna ⁽⁸⁾. Parlamentet noterar dessutom att revisionsrätten inte fann några allvarliga kvantifierbara fel hos det gemensamma företags stödmottagare i urvalet. Parlamentet noterar dock att revisionsrätten i ett fall rapporterade ett systemproblem till följd av icke stödberättigande kostnader som deklarerats av stödmottagaren för icke-obligatoriska intyg om redovisningen i samband med delårsrapporter.
20. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten ansåg att hälften av de gemensamma företagen, däribland Sesar 3, saknade en strukturerad riskbaserad strategi för förhandskontroller av Horisont 2020-bidrag
21. Europaparlamentet påminner om att förhandskontroller enligt artikel 21 i de gemensamma företagens budgetförordning syftar till att förhindra fel och oriktigheter innan transaktioner godkänns samt till att minska risken för att målen inte uppnås.
22. Europaparlamentet noterar i detta avseende att revisionsrätten när det gällde Sesar konstaterade utifrån granskningen av intern dokumentation och intervjuerna med personalen, att det gemensamma företaget i slutet av 2022 i sin riskövervakningsstrategi endast hade bedömt stödmottagare som hade granskats i efterhand, främst de största mottagarna. Parlamentet noterar vidare att det därför inte gjordes någon riskbedömning av stödmottagare som utgjorde en potentiell risk och som aldrig hade granskats i efterhand eller av nya stödmottagare.

⁽⁷⁾ Konsoliderad årlig verksamhetsrapport, kapitel 4.1.1.2.3.

⁽⁸⁾ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

23. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget inte heller gjorde någon riskbedömning på projektnivå.
24. Europaparlamentet uppmanar det gemensamma företaget att stärka sin riskövervakningsstrategi för förhandskontroller för att identifiera stödmottagare som utgör en potentiell risk och som i dagsläget inte ingår i populationen (såsom stödmottagare som aldrig har granskats i efterhand och nya stödmottagare) och riskabla projekt.
25. Europaparlamentet uppmanar det gemensamma företaget att åtgärda bristerna i användningen av verktyget för förstärkt övervakning⁽⁹⁾. Parlamentet påminner i detta avseende om att verktyget är utformat för att bidra till att rikta in förhandskontrollerna mot de risker som bedömts vara störst när det gäller projekt eller stödmottagare, vilket gör det möjligt för den ansvariga att när som helst under projektgenomförandet registrera stora risker som identifieras och spåra respektive övervakningsåtgärd och riskreducerande åtgärd.
26. Europaparlamentet noterar att för att verktyget ska kunna användas ändamålsenligt och effektivt bör de ansvariga fastställa en relevant och rimlig tidsfrist för när den särskilda förstärkta övervakningsåtgärden ska vara slutförd. Parlamentet noterar emellertid att för det gemensamma företaget varken förnyades flaggmarkeringen om förstärkt övervakning eller togs bort när den fastställda tidsfristen löpte ut och att den ansvariga dessutom inte bedömde risknivån på nytt efter det att kontrollåtgärderna hade vidtagits.
27. Europaparlamentet håller med revisionsrätten om att det gemensamma företaget bör se till att alla förstärkta övervakningsåtgärder åtföljs av specifika kontrollåtgärder riktade mot de identifierade riskerna och att de följs upp inom en på förhand fastställd tidsfrist.
28. Europaparlamentet noterar i linje med revisionsrättens bedömning att det har blivit ännu viktigare för de gemensamma företagen att genomföra sina specifika riskbaserade strategier för bidragsförvaltning inom Horisont Europa.
29. Europaparlamentet betonar att det gemensamma företags stödmottagar- eller projektstruktur har förändrats betydligt inom Horisont Europa, såsom det ökade antalet små och medelstora företag, nya stödmottagare och större konsortier samt kravet på att endast använda öppna ansökningsomgångar för Horisont Europa-verksamhet, och att de riskfaktorer som identifierats i tidigare program därför kanske inte längre är relevanta och att nya riskfaktorer kan uppstå.
30. Europaparlamentet håller med revisionsrätten om att dessa förändringar understryker vikten av att det gemensamma företaget genomför eller anpassar sina egna riskbaserade strategier för bidragsförvaltning.
31. Europaparlamentet välkomnar det gemensamma företags åtagande att ta itu med de nya riskfaktorer som härrör från Horisont Europa-ramen och att anpassa sin nya riskbaserade strategi för förhandskontroller samt att införa nya riskbaserade verktyg för riskbedömning på projektnivå och för nya deltagare. Parlamentet uppmanar det gemensamma företaget att ge information om denna verksamhet i sin årliga verksamhetsrapport för 2023.

Upphandling och personal

32. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget på grund av sin ökade verksamhet fokuserade på förvaltningen av sina befintliga kontrakt som täcks av driftsanslag och på att välja ut leverantörer av särskilda programförvaltningstjänster, och att det gemensamma företaget som en följd av detta beslutade att flytta de vägledande datumen för vissa operativa upphandlingar till första kvartalet 2023.
33. Europaparlamentet noterar att den tjänsteförteckning för 2022 som godkänts för det gemensamma företaget medger 37 tillfälligt anställda, en kontraktsanställd och två utstationerade nationella experter, i enlighet med Europeiska unionens årliga allmänna budget för kommissionen.

⁽⁹⁾ Enligt avsnitt 3.2.2 om förstärkt övervakning i det gemensamma genomförandecentrumets (vid kommissionens GD Forskning och innovation) vägledning för förhandskontroller inom Horisont 2020 underlättar verktyget för förstärkt övervakning utförandet av riskbedömningar av projekt eller stödmottagare för dem som ansvarar för bidrag (projektansvariga, ekonomiansvariga och juridiskt ansvariga).

34. Europaparlamentet noterar att den faktiska tilldelningen av personalresurser också var en fortsatt prioritering för det gemensamma företaget under 2022 och att satsningar gjorts på personalens kompetens- och karriärutveckling, liksom på en så ekonomisk, effektiv och ändamålsenlig användning som möjligt av tilldelade personalresurser.
35. Europaparlamentet noterar att antalet lediga tjänster i slutet av 2022 var 8,1 %. Parlamentet noterar från den konsoliderade årliga verksamhetsrapporten att eftersom tjänsteförteckningen för det gemensamma företaget endast omfattar 37 tjänster för tillfälligt anställda ökar det relevanta antalet lediga tjänster med 2,7 % varje gång en tillfälligt anställd avslutar sin tjänst.
36. Europaparlamentet noterar att genomförandet av informationsmodulen Sysper Job inleddes under 2022. Parlamentet noterar från den konsoliderade årliga verksamhetsrapporten att det gemensamma företaget kommer att färdigställa Syspers system för personalförvaltning under 2023.
37. Europaparlamentet noterar, när det gäller könsfördelningen och den geografiska balansen, att det gemensamma företaget var fast beslutet att se till att dess övergripande balans förblir stabil. Parlamentet noterar att i slutet av 2022 var 59 % av de 37 anställda kvinnor och 41 % män, och att 15 nationaliteter var representerade.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

38. Europaparlamentet noterar att "iakttagelser" i de gemensamma företagens särskilda årsrapporter i själva verket är icke tidsbundna rekommendationer från revisionsrätten. Parlamentet noterar att revisionsrätten årligen följer upp dessa iakttagelser genom att bedöma deras status som "pågående" eller "har genomförts".
39. Europaparlamentet gläder sig över att det gemensamma företaget har vidtagit korrigerande åtgärder som svar på revisionsrättens iakttagelse från 2021.